

Zadání závěrečné seminární práce CJA041 *Historická mluvnice češtiny*, CJBB133 *Historická mluvnice češtiny – překlenovací seminář* (jaro 2020)

1. Rozbor staročeského textu

Chrestomatie k vývoji českého jazyka (13.-18. století) – dostupná v eprezenčce online:

<https://kic.ics.muni.cz/e-prezencka.cgi?sysno=000013629>

Každý student bude mít zadáno jedno čtyřverší z Dalimilovy kroniky.

Rozbor kopíruje strukturu, kterou mají analýzy bajky *O lišcě a čbánu* nahrané do ISu (studijní materiály).

2. Transkripce

Podle pravidel novočeského pravopisu při zachování jazykových charakteristik staré češtiny.

3. Překlad

Všechny staročeské slovníky dostupné na *Vokabuláři webovém*:

<https://vokabular.ujc.cas.cz/>

4. Rozbor

Postupuje po jednotlivých slovech obsažených v textu.

4.1 Určení morfologických vlastností,

- ze slovníku jsou uvedeny základní morfologické charakteristiky (u substantiv nominativ a genitiv, u adjektiv a rodových zájmen maskulinum, femininum a neutrum),
- určení slovnědruhové příslušnosti,
- u flektivních slovních druhů určení všech gramatických kategorií a flexe (např. jmenný kmen, typ zájmenné deklinace, složená deklinace, u sloves slovesná třída, také vždy nutno uvést vzory).

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/130625/monography.pdf>

4.2 Rekonstrukce fonologického vývoje od praslovanštiny do současné doby, včetně dialektů

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/131101/monography.pdf>

4.2.1 Stanovení výchozího praslovanského stavu na základě etymologických slovníků: v eprezenčce Rejzkův slovník:

Jiří Rejzek: *Český etymologický slovník*. 2. přepracované vydání, 2015.

<https://kic.ics.muni.cz/e-prezencka.cgi?sysno=006340231>

4.2.2 Vývoj zvukové stavby slova postupuje podle relativní chronologie od nejstarších změn po nejmladší. U každé změny je uveden

- název změny,
- chronologie změny,
- příčiny změny,
- průběh změny, příp. nářeční rozšíření změny.

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/131101/monography.pdf>

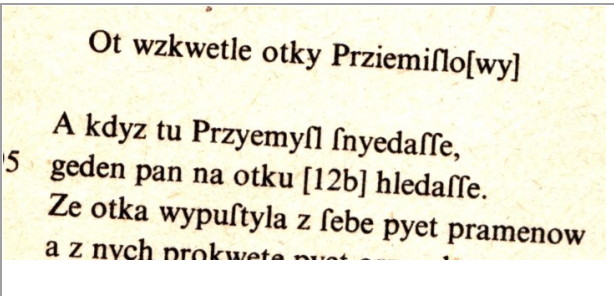
4.3 Rekonstrukce morfologického vývoje od praslovanštiny do současné doby, včetně dialektů

- změny flektivních forem (pádové změny, změny osobních koncovek, např. genitiv-akuzativ, akuzativ-nominativ apod.),
- vývoj gramatických kategorií (jejich zánik, vznik, modifikace, např. duál, jednoduché minulé časy nebo jmenné tvary adjektiv),
- vývoj morfologických konstrukcí (opisné pasivum, opisné futurum apod.).

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/130625/monography.pdf>

Zadání textových úryvků pro jednotlivé studenty zapsané do předmětu v jarním semestru 2020

Chrestomatie, s. 62–63, od verše 193 *Ot wkwetle otky Przyemflow[y]*

1.	CJBB133	457553	Biskupová, Ludmila	
----	---------	------------------------	-------------------------------	--

2.	CJA041	472510	Gregorová, Veronika	<p>a z nych prokwete pyet orzyechow. Cztyrzye ufchu po maley chwyly, paty by zyw, ten fye wffyem smyly.</p> <p>O Prziemyflowye zwolenyu</p>
3.	CJA041	463186	Jirotka, Dominik	<p>Kdyz sobye ten dyw ukazachu, na Prziemyflu potazachu, ktere by bylo znamenye te fuche otky wzektwyenye.</p>
4.	CJA041	471601	Kašpárek, Jiří	<p>Gym tak Prziemyfl odpowyedye, rzka: „To yaz wam wffye powyedye. Otko fucha yest zname[13a]nye meho chlapyeho urozenye.</p>
5.	CJBB133	501056	Malá, Renáta	<p>Ale zet yest brzo wzkwetla, yakz wem Lybuffye bila rzekla, moy rod z chlapyeho poroda doyde kraloweho rzada.</p>
6.	CJA041	462381	Pechanová, Tereza	<p>Pyetyu p<ra> menow bude kwyfty; to budu na knyzye czyfty, ze mne bude knyezstwo patero, ale brzo zhyne cztyvero.</p>
7.	CJA041	449534	Pospíšilová, Gabriela	<p>Pate wzkwetne welmy krafnye a wypufty fwoy plod yafnye. Acz ty fye gym kdy podeyde, wffakoz czaffa toho doyde,</p>
8.	CJA041	462515	Švábová, Julie	<p>ze wnuk pomfty fweho dyeda y gye[13b]ho wraham na pokogy bude byeda.“ Rzka to wfta z chlapyeho fboru, gyede do Lybuffyna dworu.</p>